SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2771

av Kerstin Lundgren (C)

Östersjöns ekosystem – sänk fiskekvoter, trålfiskeförbud och utflyttad trålgräns

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett ensidigt trålfiskeförbud i svensk territorialzon, sänkta fiskekvoter och i övrigt samordna åtgärder vad gäller att förbättra Östersjöns miljö och fiske och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Läget för Östersjöns torsk- och sillbestånd är utomordentligt allvarligt och stoppet för riktat torskfiske för både yrkesfiske och fritidsfiske i Östersjön är en nödvändig åtgärd. När det gäller sill och strömming kunde en viss återhämtning ses sommaren 2026 efter det tillfälliga stopp och trålfiskebegränsningar som Sverige infört för vissa vatten under lektiden 2025 - 2027. Läget är fortfarande mycket ansträngt.

Om än faran är stor att det kommer för sent för att torsken skall återkomma i en nära framtid. Samtidigt riskerar torskfiskeförbudet att slå ut de delar av fisket som bedrivs i hållbar omfattning av småskaliga yrkesfiskare längs den svenska Östersjökusten.

Orsakerna till Östersjötorskens prekära situation är komplicerade och hänger samman med både fiskepolitik och det allmänna tillståndet i Östersjöns ekologi och miljö. Östersjöns bottnar har drabbats av den omfattande bottentrålning som industri fisket utför. Det minskar den blåa kolinlagringen och bidrar till de växande hoten mot

klimatet.

Att stoppa det storskaliga torskfisket är en åtgärd men sannolikt inte tillräckligt. Exempelvis behöver sälbestånden regleras med en mer aktiv och enklare skyddsjakt och miljöarbetet kring Östersjön intensifieras.

Det behövs en helhetssyn och bättre samordning mellan fiskepolitik och miljöpolitik i Östersjön. Östersjön är ett hav i kraftig obalans. Ett område stort som Danmark har död botten, torsken har kollapsat och nu hotas även sill och strömmingen på grund av fiskekvoter som EU i augusti 2026 föreslås ska höjas för 2027. Kvoterna är så höga att forskare varnar för kollaps.

Det industriella trålfisket i Östersjön innebär att det traditionella kustfisket med passiva redskap riskerar att helt slås ut. Ett förbud bör införas för trålfiske i det svenska territorialvattnet och regeringen måste i samverkan med övriga Östersjöstater verka för att EU vidtar de åtgärder som Östersjön kräver för att kunna klara framtida fiskbestånd, att de måste ges förutsättningar att klara sig. Självklart är EU:s åtgärder av stor betydelse men Sverige kan inte vänta utan har ett akut nationellt intresse av att vidta de åtgärder som krävs för att på egen hand förbättra balansen i fiskepolitiken och Östersjöns miljö. Danmark har visat vägen genom att ensidigt införa trålförbud och det bör Sverige också göra. Idag är det sillen/strömmingen som fighten handlar om. Det finns fortfarande möjlighet att rädda den. Det visar den återhämtning om kunde ses sommaren 2026. Ett stopp för trålfiske i Östersjön skulle ge sillen en chans till återhämtning utan att det kustnära och mer småskaliga fisket påverkas (eftersom 95 procent av all landad sill fiskas av stora fisketrålare).

Utöver detta krävs insatser för att komma till rätta med såväl säl som skarv som förvärrar situationen inte minst för våra kustnära fiskare. Det handlar om frågor kopplade till jakt för att minska belastningen på kustfisket från just skarv och säl.

Kerstin Lundgren (C)